

Uit de Dagbladen.

Algemeen Handelsblad, 15 October 1938.

NEDERLANDERS „MET IETWAT BESCHAAMDE KAKEN”.

Ter vergadering van de internationale hout-commissie te Brussel zaten de Nederlandsche vertegenwoordigers „met eenigszins beschaamde kaken” aan tafel, omdat zij op de vraag, wat er in ons land is gedaan, moesten antwoorden: „niets”, „onbekend” en „geen uitzicht”, gevolg van traagheid onzer regeering.

Particulier initiatief herneme de leiding. Precies als voorraadvorming!

„Aan de conferentietafel van Internationale Houtcommissie hebben eenige Nederlanders aangezeten met eenigszins beschaamde kaken” — alsdus Dr. J. R. Beversluis van het Instituut voor Boschbouwkundig onderzoek te Wageningen.

Te Brussel is kort geleden de vierde int. conferentie voor houtgebruik gehouden, uitgeschreven door de Commission Internationale du Bois. Deze conferenties zijn geen bijeenkomsten van deskundigen op een bepaald gebied ter uitwisseling van kennis en leering, conferenties, die ook wel eens een of twee jaren kunnen worden overgeslagen, neen, het zijn samenkomsten van alle categorieën van menschen, die bij het hout geïnteresseerd zijn: houtvesters, boschexploitanten, houtimporteurs en -handelaren, ondernemers van houtverwerkende bedrijven, boschbouwkundigen, houtdeskundigen uit onderwijs en onderzoekswezen, ingenieurs, architecten enz.

De afdeling houtgebruik streeft er naar, om door internationale samenwerking over de geheele wereld het hout als materiaal de plaats te doen innemen en behouden, die het toekomt en verder om moeilijkheden op te lossen, ervaringen uit te wisselen en voorlichting te geven op elk gebied van hout en houtgebruik en wel op wetenschappelijk onaantastbaren grondslag, maar in het directe belang van de *praktijk*. Wetenschap, handel en praktijk, particulier en overheid dienen dus samen te werken. Dat dit ook inderdaad het geval is, blijkt uit het aantal, de herkomst en de groote verscheidenheid der deelnemers!

Hout is een materiaal, waarvan zij, die het regelmatig toepassen of er op andere wijze bij geïnteresseerd zijn, vaak te weinig weten of een onvoldoende of onjuiste kennis bezitten. Het onderzoek naar de technische eigenschappen beweegt zich pas sinds betrekkelijk korten tijd in banen, die gegevens opleveren, welke zoowel wetenschappelijk juist, als meer praktisch bruikbaar zijn dan voorheen.

Geheel anders, en ook daár wijst Dr. Beversluis op, is dat alles bij andere materialen, vooral ijzer, staal en beton, welke materialen als zéér actieve concurrenten van het hout optreden door propaganda en demonstratie. Het hout ondervond en ondervindt sinds jaren deze actieve concurrentie op gevoelige wijze en schoot schromelijk te kort in verdediging van zijn bijzondere deugden en qualiteiten en ook in activiteit om zijn toepassing te bevorderen, gesteund door voorlichting en propaganda.

Het is juist voor deze activiteit, dat de organisaties van de Commis-

sion Internationale du Bois *pionierswerk* deden en blijvend arbeid verrichten, internationaal gecoördineerd en als krachtige steun bij de nationale bemoeienissen ter zake.

Bevordering van *rationeel* houtgebruik is dus de inzet, d.w.z. gebruik van hout dáár, waar het door zijn bijzondere hoedanigheden behoort, volledige benutting van zijn technische eigenschappen, die grondig bekend en economisch toegepast moeten worden.

Op al deze gebieden verricht de Commission Internationale uitstekend en vruchtdragend werk en de verschillende deelnemers aan de conferenties komen meerendeels met ervaringen en voorstellen, gegrond op de werkzaamheden inzake voorlichting en propaganda, in hun land opgedaan door de daarvoor bestaande instantie. Het blijkt aan allen, hoe veel werk er is voor zulk een voorlichtende en propageerende instelling en hoeveel *nuf* er van uitgaat!

Welnu, het is in *dit* verband, dat Dr. Beversluis de woorden gebruikte, dat de *Nederlanders* met beschaamde kaken te midden der vertegenwoordigers uit 32 landen aan de conferentietafel zaten en hij licht dat als volgt toe in het Boschbouwkundig Tijdschrift:

„Beschamend is het dan, als Nederlander aan die conferentietafel te zitten en steeds weer op de vraag, wat er bij òns geschiedt, met „niets” te moeten antwoorden, op de vraag welke plannen er zijn, te moeten antwoorden „onbekend”, en op de vraag wanneer er iets te verwachten is, eveneens „onbekend”.

Eenzeer beschamend is, als gevolg van dat „niets” en „onbekend”, het feit, dat van een geldelijke bijdrage uit Nederland, als aandeel in de kosten van het secretariaat, den voorlichtings- en uitwisselingsdienst, en de belangrijke publicaties (handels- en marktberichten, statistieken, informatie- en propaganda-tijdschrift) geen sprake is, en daarop ook nog géén uitzicht gegeven kan worden.”

Ruim twee jaren zijn nu verlopen, sinds door een kring van vertegenwoordigers van alle daarvoor in aanmerking komende belangstellenden, een organisatie ontworpen werd, die onmiddellijk een bescheiden begin met houtvoorlichting had kunnen maken, en het bestaansrecht daarvan had kunnen bewijzen. Buiten de bedoeling om leidden omstandigheden, die hier niet ter zake doen, er toe dat deze zaak in min of meer ambtelijk verband op grotere schaal onder oogen gezien werd, en sinds twee jaren is er nu nog *niets* geschied! Parallel met het eerste plan opgezette plannen van den Houthond ter zake van georganiseerde propaganda, werden uithoofde van bereidheid tot medewerking in dat grootere verband eveneens opgeschort.

Resultaat van alles, na twee jaren tijdsverloop: „niets”, en „onbekend”.

Nu blijkt, dat in grooter verband in twee jaren tijds niet tot resultaten gekomen kon worden, is het dubbel te betreuren dat beide oorspronkelijke plannen, die direct in werking hadden kunnen treden, daardoor tegengehouden zijn.

Is nu niet de tijd gekomen, dat men die bemoeienissen in ruimer verband openlijk voor beëindigd verklaart, en aan beide oorspronkelijke voornemens vrije baan laat?”

Aldus Dr. Beversluis, wiens „beschaming” wij ons alleszins kunnen begrijpen. Onzerzijds herinneren wij aan datgene, wat Dr. Beversluis hier onbesproken liet.

Dat er in Nederland groote, zéér groote, belangstelling bestaat in de kringen van wetenschap, handel en praktijk voor de materie, is — behalve uit de vakbladen — ook duidelijk gebleken uit de druk bezochte vergadering, welke in October 1936 (de „twee jaar geleden”, waarvan Dr. Beversluis spreekt) werd gehouden te Den Haag onder voorzitterschap van den heer Roebroek, directeur-generaal van den Landbouw! Prof. van Iterson (Delft), Prof. te Wechel, (Wageningen) en de heer Van Dissel (destijds directeur van het Staatsbosbeheer), leidden de zaak daar in. Algemeen was de instemming met het voorstel tot oprichting van een hout-voorlichtingsdienst, waarover wij destijds uitvoerig hebben bericht. Men achtte zulk een dienst economisch

noodzakelijk. Er werd ter bijeenkomst een commissie samengesteld, die concrete voorstellen zou doen, opdat het denkbeeld zoo spoedig mogelijk van de stichting voor Toegepaste Natuurwetenschappelijk Onderzoek. Vooral dit laatste was een zeer belangrijk ding voor de coördinatie der betrokken groepen en van hun desiderata.

Wij lezen nu in het zoo juist verschenen jaarverslag over 1937 van de Ned. Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek ten behoeve van Nijverheid en Handel (T.N.O.) op blz. 34 het volgende:

„In het vorige jaarverslag is mededeeling gedaan omtrent de commissie tot voorbereiding van een hout-voorlichtingsdienst, waarvan het voorzitterschap en het secretariaat waren opgedragen resp. aan den voorzitter en den secretaris van de Nijverheidsorganisatie T.N.O. Deze commissie was ingesteld als gevolg van een namens de *Directie van den Landbouw* en van den Handel en Nijverheid bijeengeroepen vergadering ter bespreking van de wenschelijkheid van het instellen van een hout-voorlichtings-instituut op den grondslag van samenwerking op breede basis.

Medio 1937 bracht de commissie verslag uit aan den directeur-generaal van den *Landbouw*.”

Hieruit blijkt dus, dat de voorbereidingscommissie ruim een half jaar later reeds verslag had uitgebracht aan den heer Roebroek. En op diezelfde bladzijde lezen wij, dat de minister van Economische Zaken het voor de Commissie van voorbereiding uitgebrachte verslag ter beoordeeling zond aan de Nijverheidsorganisatie T.N.O., die daarover adviseerde.”

Het spoor is nu dus precies te volgen: nadat de belanghebbenden algemeen oriënteerend werk hebben gedaan, volgt — nu twee jaar geleden — een vergadering te Den Haag onder leiding van den heer Roebroek, directeur-generaal v. d. Landbouw. Allen zijn het er over eens, dat er zoo spoedig mogelijk een dienst, een instituut, moet komen. Er wordt een commissie gevormd, die concrete plannen zal opstellen. Reeds 8 maanden is deze daarmee gereed; haar verslag gaat naar den heer Roebroek; via den minister gaat het om advies naar T.N.O. en ook dat advies is reeds lang en breed verstrekt, doch..... sedert dien heeft niemand er meer van gehoord. Gevolg: de Nederlandsche houtmensen zitten „met eenigszins beschaamde kaken” te Brussel aan tafel met de vertegenwoordigers der 31 andere landen.

Is het wonder, dat Dr. Beversluis schrijft in een toon van bitterheid en vraagt „of nu de tijd niet is gekomen, om de bemoeienissen in ruimer (d. i. *ambtelijk*) verband maar openlijk voor beëindigd te verklaren en aan de beide oorspronkelijke d. i. *particuliere*) plannen vrije baan te laten.”

Men schijnt op het departement van Economische Zaken, voor zoover het de afdeling Landbouw betreft, onder de hand elk besef voor het zakelijke en voor het zaken-leven te hebben verloren. Alles blijkt er te stranden op adviezen, rapporten, commissies en plannen. De voedselvoorziening in tijd van oorlog, de houtvoorlichtingsdienst en nog zooveel méér ligt daar in laden en kasten, in commissies en raden, op papier klaar, doch de practijk vraagt niet om paperassen, doch om daden. Boschbouw, houthandel en -verwerking, mitsgaders wetenschap, stonden en staan klaar, om tot een daad over te gaan, doch de Haagsche papiermolen steriliseert hen.

Indien de heeren Steenberghe en Roebroek er niet onder vandaan kunnen komen, laat dan inderdaad — ook hier — het *particuliere initiatief* hun een les en een voorbeeld geven. Dan komt er wellicht een changement de décor ten aanzien der beschaamde kaken, doch dan gebeurt er tenminste iets!